

'n Analise van die konsepte van toepassing op veranderingsbestuur vir die implementering van e-leer

Authors:

Johan P Rossouw,
MC Matthee, L Weilbach

Affiliations:

Departement Informatika,
Universiteit van Pretoria

Corresponding author:

Johan Rossouw
jp.rossouw@mweb.co.za
Departement Informatika,
Universiteit van Pretoria,
Privaatsak X20, Hatfield,
0028

How to cite this article:

Johan P Rossouw,
MC Matthee, L Weilbach,
'n Analise van die konsepte
van toepassing op
veranderingsbestuur vir die
implementering van e-leer,
*Suid-Afrikaanse Tydskrif
vir Natuurwetenskap en
Tegnologie* 37(1) (2018)

Copyright:

© 2018. Authors.
Licensee: *Die Suid-
Afrikaanse Akademie vir
Wetenskap en Kuns*. This
work is licensed under
the Creative Commons
Attribution License.

An analysis of the concepts applicable to change management for e-learning implementation: There is a need for a reference model for understanding change when implementing e-learning in schools. This study considers existing change models in education and organisations. By integrating similarities and differences a set of concepts is suggested to act as departure point for researchers for understanding change in their specific educational context.

'n Toenemende aantal skole in Suid-Afrika is besig om e-leer en verwante tegnologie in een of ander vorm in klaskamers te implementeer. Bestaande navorsing wys dat finansiële belegging in hierdie tipe implementerings in Suid-Afrika teen 'n eksponensiële koers styg. Navorsing wys ook dat sulke implementerings en die uitrol van inligtingkommunikasietegnologie (IKT) in skole met radikale verandering gepaardgaan. Alhoewel verskeie navorsers al navorsing gedoen het oor hierdie verandering in klaskamers, het die navorsing wat vir hierdie aanbieding gedoen is gewys dat vorige navorsing nie daarin kon slaag om 'n omvattende verwysingsraamwerk van bestaande veranderingsmodelle, -raamwerke en -teorieë daar te stel nie. Ten einde so 'n raamwerk te konstrueer, moet al die toepaslike modelle ontleed word in 'n poging om die konsepte wat van toepassing is te identifiseer. Die doel van hierdie universele model is om navorsers en skole in staat te stel om verandering en veranderingintervensies, wat gepaard gaan met die uitrol van e-leer in skole, optimaal te bestuur.

'n Aantal modelle wat deur navorsers ontwikkel is vir die bestuur van verandering in die opvoedkundedomein, is vergelyk met modelle wat ontwikkel is vir veranderingsbestuur in die organisasiedomein. 'n Deduktiewe inhoudsanalise is gedoen van sewentien bestaande modelle en die resultate is in tabelformaat gedokumenteer ten einde 'n vergelykende studie te doen. 'n Spesifieke model is gekies om as basis te dien vir die identifisering van kodes of temas vir die deduktiewe inhoudsanalise. Hierdie vergelykende studie het 'n groot mate van ooreenkomstige getoon tussen die konsepte van toepassing in die modelle wat gebruik word in die opvoedkundedomein en dié wat gebruik word in die organisasiedomein. Daar is egter 'n klemverskil waargeneem. In die organisasiedomein blyk die klem meer te val op organisasiestruktuur en besigheidstrategie as konsepte, terwyl die klem in die opvoedkundedomein meer geplaas word op bestuurskonsepte soos veranderingsagente, die konteks, die leerproses, organisatoriese verandering en individuele verandering, asook die menslike komponente soos kommunikasie, samewerking, gesindheid, geloofsoortuigings, kennis, beredenering en kultuur. IKT-infrastruktuur blyk ook meer prominent te wees in die opvoedkundedomein-modelle as in die organisasiedomein-modelle.

Die gevolgtrekking van hierdie navorsing stel 'n basis vir ander navorsers om die veranderingmodelstruktuur te bepaal wat nodig is vir hul spesifieke konteks. Die bevindinge moet egter verder empiries nagevors word ten einde te bepaal hoe die spesifieke konsepte binne 'n bepaalde konteks gestruktureer moet word om spesifieke toepassing te vind.

Nota: 'n Seleksie van referaatopsommings: Studentesimposium in die Natuurwetenskappe, 2–3 November 2017, Universiteit van Pretoria, Suid-Afrika. Reëlingskomitee: Prof Rudi Pretorius (Departement Geografie, Universiteit van Suid-Afrika); Dr Hertzog Bisset (Suid-Afrikaanse Kernenergie-korporasie – Necsa); Prof Marilé Landman (Departement Chemie, Universiteit van Pretoria).